

" ...

2- Metinler ve gerekçeler :

Çine Gezici Arazi Kadastro Mahkemesince, T. C. Anayasasının 132 nci maddesine aykırı olduğu kanısına varılarak iptali istenen 6831 sayılı kanunun geçici 1 inci maddesinde aynen (Ormanların tahdit ve kadastro sunun ikmaline kadar bu kanunun 1 inci maddesi tatbikatından çıkacak ihtilâflarda, bir yerin orman sayılıp sayılmıyacağı Ziraat Vekâletince belirtilir) denilmektedir. Mahkeme, işin Anayasa Mahkemesince incelenmesine ilişkin 3/10/1962 günlü kararında dâvaya konu olan yerde orman tahdidinin yapılmadığı için burasının orman sayılan yerlerden olduğu Bakanlıkça bildirildiği takdirde mahkemece hiç bir işlem yapılmadan karar vermek zorunluğu doğacağını, bu gibi dâvalarda davacı durumunda olan Tarım Bakanlığının Orman Kanunun geçici 1 inci maddesinin emredici hükmüne göre bir yerin orman sayılan veya ormandan açılan bir yer olup olmadığı hususunda inceleme yapan ve mahkemeleride buna göre karar vermek zorunluğunda bırakan bir merci durumuna girdiğini, mahkemelerin genel hükümler çevresinde tarafların gösterecekleri tanıkları dinliyerek ve yerinde bilirkişilerle keşif yaparak doğacak sonuç ve kanıya göre serbestçe karar vermelerinin mümkün olmadığını, bu durumun ise Hâkimlerin bağımsızlığına ve hiç bir merciin etkisi altında kalmadan serbestçe genel hükümler dairesinde, inceleme yaparak karar vermesi gerektiğine dair Anayasamızın 132 nci maddesine aykırı olduğunu bildirmektedir.

Orman Kanunun gerekçesinde, geçici 1 inci maddenin şevkine sebep olarak (Memleketin morfolojik, iklim ve tenebbüt bünyesinin arzettiği çeşitli değişiklikler ile ekonomik ve içtimai vaziyetlerinin mütenevvi icapları olarak ormanın tam ve kâmil bir tarifinin mutlak surette ifade edilmesindeki müşkülâtın tatbikatta yer yer ihtilâf tevhit edebileceği gözönünde tutularak ihtilâf halinde bir yerin orman sayılıp sayılmaması hususunda bütün faktörleri mülâhaza etmek suretiyle objektif karara varabilecek salâhiyetli merciin Ziraat Vekâleti olabileceği düşüncesinden mülhem olarak maddenin tanzim edildiği) gösterilmiş, Tarım Komisyonu ile geçici komisyonda ise, bu geçici madde tartışılmamıştır. Meclisteki görüşmelerde yalnız iki milletvekili sözü geçen madde üzerinde durarak, birisi kanunun 1 inci maddesinde nerelerin orman sayılacağı ve orman dışında kalan yerler açıkça ifade edildiğine göre, Tarım Bakanlığında ayrıca yetki tanınmasına yer olmadığına, öteki milletvekili de, bir yerin orman olup olmadığınıda anlaşmazlık çıkarsa bunu mahkemenin çözümleyeceğini ve işlerin uzamasına yol açacak olan bu maddenin lüzumsuzluğuna kani bulunduğunu söylemişlerdir. Tarım Bakanı da, maddenin şevkine sebep olan gerekçeye yeni bir düşünce eklememiş ve mazbata muharriri, yurdumuzda kadastro işi ikmal edilmediğinden vatandaşların hendesi bir sistem içinde mülklerini tescil ettiremediklerini, tapulu yerlerin dahi karışık durum gösterdiğini, bir yer üzerinde bir çok kimselerin hak iddiasında bulunduklarını, bu konuda ilk defa Tarım Bakanlığının hakem rolünü oynayacağını ve Devlet ormanlarını tâyin ve tavsif edeceğini, bu madde kabul edilmezse pek çok tepkiler olacağını ve ormanların selâmeti bakımından kabulü gerektiğini ifade eylemiştir.

Yukarıda belirtilen gerekçe ve konuşmalar, söz konusu geçici 1 inci maddenin kabulünü gerektiren sebepler hakkında genel olarak bir fikir vermekle ise de, bu konuyu daha etraflı olarak aydınlatılabilmek amacı ile 6831 sayılı kanunun kabulünden kısa bir süre sonra, geçici 1 inci maddenin kaldırılmasına ilişkin bazı Milletvekillerinin Meclise verdikleri kanun teklifinin gerekçeleri, Tarım ve Adalet Komisyonlarının raporları ve Meclisteki görüşmeler de incelenmiştir. Gerekçe de ve komisyonların raporlarında kısaca, Tarım Bakanlığı, maddenin kendisine verdiği yetkiye dayanarak mahkemeye göndereceği cevapta bir yerin orman

olduğunu bildirince mahkemenin başka delil toplamağa, tanık dinlemeye ve yerinde keşif yapmaya yetkili olmadığından, vatandaş aleyhine karar verdiği ve böylece mahkemelerin usul hükümleri dışında hüküm vermeye zorlandığı, Hâkimin delilleri serbestçe takdir etmesine ve doğru bir sonuca varmasına ve tam bir vicdan huzuru içinde hüküm vermesine engel olduğu, 4785 sayılı kanunda da yer alan bu hüküm, birçok haksızlıklara yol açtığından 3116 sayılı kanunda 5635 sayılı kanunla yapılan değişiklik sırasında kaldırıldığı, fakat her nasılsa 6831 sayılı kanunda yeniden yer aldığı, kaldırılması teklif edilen geçici 1 inci maddenin acele olan orman dâvalarının sürüncemede kalmasına yol açtığı ve vatandaşları hukukî teminattan yoksun bırakan bir sistem yaratıldığı yönleri üzerinde durulmuştur. Teklifin Mecliste görüşülmesi sırasında söz alan milletvekillerinden bazıları teklif ve raporlardaki gerekçeyi benimseyerek teklifi savunmuşlar ve bu arada, maddenin kalmasını isteyenlerin, Hâkim tarafından geliş güzel bilirkişi seçilerek bunların verecekleri raporlara göre karar verileceğinden, ormanların yok edilmesine yol açılacağı konusundaki endişelere yer olmadığını, Hâkimin teknik ve özel bilgileri olan kişiler arasından bilirkişi seçmek zorunluğunda olduğunu söylemişlerdir. Milletvekillerinin bazıları da teklifin aleyhinde bulunarak, ormanların, yurt için taşıdıkları hayati önemi ve yok edilmeleri yüzünden düşürüldükleri bu günkü durumu hakkında bilgiler vererek söz konusu geçici maddenin ormanları korumak için bir tedbir teşkil ettiğini, bu geçici madde kaldırılırsa, ormanların yokedilmesine yol açılmış olacağını, Tarım Bakanlığının, bir yerin orman sayılıp sayılmıyacağı konusundaki incelemelerde çok hassas davrandığını, yeterli elemanlara inceleme yaptırdığını, bir yerin orman sayılıp sayılmıyacağını belirtmenin özel bilgi ve ihtisasa bağlı bulunduğundan incelemelerin, Tarım Bakanlığı mensuplarına yaptırılması gerektiğini ileri sürerek teklifin reddini istemişlerdir. Sonuçta teklif Meclisçe de reddolunmuş ve geçici 1 inci kanunda bırakılmıştır.

Böylece söz konusu geçici 1 inci maddenin kanunda bırakılmasının esas sebebinin, ormanların yokedilmekten korunmasını sağlamak ve bu yol ile Özel mülkiyet içine alınmasını önlemektir. Bu maddenin kaldırılmak istenmesinin sebebi ise, Hâkimin, genel hükümler çevresinde inceleme yaparak varacağı vicdanî kanısına göre hüküm vermesine engel olması düşüncesidir.

T. C. Anayasasının 132 nci maddesine gelince, konumuzla, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkraları ilgilidir. Bu fıkralarda aynen : (Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna, hukuka ve vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiç bir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz) denilmektedir. Bu hükümler, başkaca bir incelemeyi gerektirmeyecek kadar açıktır. Bu fıkralarla, hâkimlerin bağımsızlık ve vicdanî kanılarının her türlü karışma ve etkiden uzak bulundurulmasının ve adaletin tam bir serbestlik içinde yerine getirilmesinin sağlanması hedef tutulmuştur."